

Motion till riksdagen 2010/11:So443

av **Eva-Lena Jansson m.fl. (S)**

Tolkverksamheten för döva, hörselskadade och dövblinda

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en totalöversyn av tolkverksamheten för döva, hörselskadade och dövblinda.

Motivering

I Sverige finns 8 000–10 000 teckenspråkiga döva personer som är födda döva eller har blivit döva som barn eller ungdomar. Det finns ca 1 200 personer med dövblindhet. Härutöver finns ca 30 000 hörselskadade som har behov av tolk. Det finns 21 tolkcentraler i Sverige som tillhandahåller tolkservice.

Även Arbetsförmedlingens uppdrag att lämna tolkstöd för utbildning inom ett företag är för den enskilde brukaren ett svårtillgängligt stöd med onaturliga kontaktvägar. Möjligheten till fortbildning och därmed en möjlighet att stärka sin ställning på arbetsplatsen bör tillhandahållas på ett enklare sätt än vad som sker i dag.

Tolkservice är en väg till delaktighet och inflytande. När den inte fungerar ställs man utanför både möjligheten och skyldigheten att bidra till samhällets utveckling, att kunna bestämma över sitt eget liv och att få sina önskemål respekterade.

Att inte få tolk får allvarliga konsekvenser för framför allt den enskilde. Döva blir utestängda från utbildningar, kan inte delta i arbetslivet fullt ut, inte delta i fortbildningar, möten eller fritids- och rekreationsaktiviteter. Men samhället får inte heller tillgång till dessa personers erfarenheter, kunskap och kreativitet, vilket är en samhällsekonomisk förlust.

Döva personer som nekas hjälp med tolkning blir inte diskriminerade i lagens mening. Det beskedet har Diskrimineringsombudsmannen, DO, gett, efter att ha gått igenom ett hundratal anmälningar från döva som nekats tolk-

Fel! Okänt namn på

hjälp. DO anser att det föreligger en lagkonflikt eftersom hälso- och sjukvårdslagen säger att du har rätt till tolk, men det finns möjlighet för sjukvården att göra prioriteringar. Eftersom sjukvården har rätt att göra prioriteringar är det inte diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Regeringen har nu tillsatt en utredning om tolktjänst för döva och hörselskadade. Uppdraget om ansvarsförhållanden och oklarhet om vilka kostnader det statliga bidraget till tolktjänst ska täcka och hur tolktjänsten på bästa sätt ska betjäna döva och hörselskadade, ska vara redovisat senast den 1 november 2011. Men det är väsentligt att se över vilka förändringar som kan behövas för att uppnå en förenkling och samordning av tolkverksamheten och en ökad kvalitet. Det är också viktigt att i detta arbete försöka hitta lösningar som kan ge likartade förutsättningar oavsett var i landet man bor.

Stockholm den 25 oktober 2010

Eva-Lena Jansson (S)

Håkan Bergman (S)

Matilda Ernkrans (S)